

Posudek na diplomovou práci

Název práce: Spolupráce dobrovolníka, klienta a o.s. Lata – Programy pro ohroženou mládež

Autor práce: Michal Kniha

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Eva Štolová, Ph.D.

Autor má dlouhodobou zkušenost s prací v občanském sdružení Lata, která zajišťuje dobrovolnické programy pro ohroženou mládež. Využil jí i pro zpracování diplomového úkolu. Netradičně se věnuje samotným dobrovolníkům, nikoli cílové populaci. Toto zaměření vítám, protože není u nás příliš mnoho informací, které by se týkaly realizátorů služeb, spíše najdeme studie, které si kladou za cíl zpracovat přínosy dobrovolnických služeb, jak se připravené programy úročí ve prospěch cílových skupin, případně se najdou ty, které specifikují samotné cílové skupiny.

Práce je vyvážená mezi teoretickou a praktickou částí. V teoretické části, která má sedm hlavních kapitol, se zaměřuje na samotné dobrovolnictví v kontextu vymezení pojmu, historie i specifikováním oblasti, které se s dobrovolnictvím pojí, aj.

Velká část teoretické části je věnována samotnému občanskému sdružení Lata, kdy a jak vzniklo, jaké jsou jeho nejdůležitější úkoly, jaké jsou realizovány programy, které principy jsou využívány, kdo jsou jeho klienti a jak se samotné programy realizují z hlediska trajektorie služeb. Protože se věnuje programu, zaměřujícímu se na klienty v období dospívání, nechybí ani kapitola z vývojové psychologie. Poslední část kapitol je věnována samotnému dobrovolnictví, principům, činnostem i průběhu dobrovolnické služby (od zácvičku k metodickému vedení a úkoly supervize, profesní růst dobrovolníka, vztahovost služby). Tyto části textu jsou vlastně předpolím pro praktickou část práce.

Autor při zpracování práce využíval dostupné literatury, ať monografického charakteru, tak časopisecké studie. Neopomněl ani legislativní uchopení dobrovolnické služby a hodně také využívá informačních a metodických materiálů o.s. Lata. Text je zpracován přehledně, pouze bych vytkla několik překlepů, drobné prohřešky v grafice a to, že nebývají v odborné práci zpravidla užívány tituly odborníků.

Praktická část je postavena na kvalitativní metodologii, kdy autor realizoval polostrukturované rozhovory s deseti respondenty, kteří mají zkušenost s dobrovolnickou službou. Stanovuje si pět výzkumných otázek, které se dotýkají percepce dobrovolnické služby ve vztahu k motivaci dobrovolníků, vztahu mezi dobrovolníkem a klientem, jejich pohledu na občanské sdružení Lata, ale také percepce vlastního vztahu i procesních procesů v o.s. Lata. Nechybí metodický průvodně samotným rozhovorem i popisem výzkumu.

V primární analýze dat autor dospěl ke kategoriím: Výběr organizace, Osobnost dobrovolníka, Klient a jeho situace, Vztah dobrovolníka s klientem, vztahy mezi Latou a

dobrovolníkem (a naopak), procesní schéma. Zde autor pracuje s podkategoriemi, které také prokládá konkrétními příklady z rozhovorů.

V sekundární analýze se autor pokouší dosažené údaje zobecnit, tedy nalézt, které aspekty byly vnímány respondenty jako stěžejní. Jedná se o dobrovolnictví jako takové (jeho motivace, zkušenost, obavy ze selhávání, percipované základy v rovině přístupů ke klientům, partnerství vs. Kamarádství), dále samotná organizace (bezpečný prostor pro dobrovolnictví, organizační, metodická i supervizní činnost) i samotný klient.

Prosím autora diplomové práce, aby při závěrečné obhajobě shrnul stěžejní nálezy i výstupy své práce. Jak hodlá s nimi dále pracovat? K čemu by mohly sloužit? Považuji také za zajímavé postižení vývojového (či dynamického) hlediska u dobrovolníků – jako se „posouvají“ klienti, mění se i samotný dobrovolník a jeho percepce dobrovolnictví. Bylo by možné tyto etapy nějak pregrantněji kategorizovat? (Je to i případný podnět pro další práci).

Práce splňuje kritéria na diplomové práce, je psána se zaujetím pro téma, kromě některých formálních drobných prohřešků ji hodnotím pozitivně. Navrhuji hodnocení výborně – velmi dobře, podle kvality obhajoby.

PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

V Praze dne 15.5.2012